Lietas Nr. C33240215
Lietas arhīva Nr. C-2402-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2015.gada 30.aprīlī

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/, un

k o n s t a t ē j a

2015.gada 23.februārī prasītāja /pers. A/ vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/, prasības priekšmetu norādot uzturlīdzekļu piedziņa bērna labā.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka 2008.gada 16.oktobrī šķirta laulība starp Prasītāju un Atbildētāju.

Laulības laikā dzimusi meita /pers.D/, par ko Vangažu pilsētas Dzimtsarakstu nodaļas dzimšanas reģistrācijas grāmatā 2003.gada 2.oktobrī izdarīts ieraksts Nr.23, ko apliecina Dzimšanas apliecība Nr./apliecības numurs/.

Dzimšanas apliecībā veikts ieraksts, apliecinot, ka Atbildētājs ir bērna - /pers. D/ tēvs.

Pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs nekādā veidā neiesaistās bērna aprūpē un nesniedz materiālu atbalstu bērna uzturēšanā. Prasītāja viena spiesta nodrošināt bērna aprūpi no saviem personīgiem līdzekļiem.

Prasītājai zināms, ka Atbildētājam ir pastāvīgi ienākumi.

Prasītāja norādījusi, ka Atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērnu un sniegt nepieciešamo materiālo atbalstu, kā to paredz tiesību akti, neatkarīgi no materiālā stāvokļa.

Bērna uzturēšanai nepieciešami līdzekļi, lai bērnu paēdinātu, apģērbtu, audzinātu, lai bērns varētu vispusīgi attīstīties, augtu vesels, stiprs un izglītots.

Atbildētāja pienākums ir rūpēties par bērnu atbilstoši savām spējām, strādāt, lai varētu ik mēnesi bērna uzturēšanai veltīt 108 EUR. Minētā summa ir pietiekama, lai Atbildētājs to no saviem ienākumiem atļautos ik mēnesi veltīt bērna uzturēšanai.

Pieteikumā norādīts uzturlīdzekļu summas aprēķins:
1. Pārtika – 50 EUR;
2. Apģērbs – 15 EUR;
3. Mājoklis – 30 EUR;
4. Veselības aprūpe – 5 EUR;
5. Bērna kopšana – 5 EUR;
6. Bērna izglītošana un audzināšana – 30 EUR.

Kopā mēnesī 135 EUR.

Civillikuma 177.panta ceturtā daļa noteic, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai — 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktus minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 178.[1], 179.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 127.-128.pantu, 205.panta pirmo daļu, 30.[3] nodaļu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.37, lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus bērna /pers. D/ uzturēšanai ik mēnesi 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā līdz brīdim, kad bērns pats var sevi apgādāt; noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētāja bērna /pers. D/ uzturēšanai izpildāms nekavējoties; atbrīvot prasītāju no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2015.gada 4.martā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] panta pirmo daļu atbildētājam nosūtīts tiesā saņemtais prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 7.aprīlim (lietas 11.lapa).

2015.gada 7.aprīlī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā, piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā (lietas 13.-14.lapa).

2015.gada 9.aprīlī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu pusēm paziņots, ka sprieduma norakstu tiesas kancelejā varēs saņemt 2015.gada 30.aprīlī (lietas 21.lapa).

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt rakstveida procesā.

M o t ī v u d a ļ a

Izvērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, līdz ar ko apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai pienākums par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. D/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka atbildētājs /pers. B/ ir /pers. D/, dzimušas /datums/, tēvs (lietas 7.lapa).

No prasības pieteikuma izriet, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju, ko atbildētājs nav apstrīdējis.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu minimālā mēneša darba alga ar 2015.gada 1.janvāri ir 360 *euro*.

Tādejādi šobrīd minimālie uzturlīdzekļi bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 90 EUR mēnesī, bet bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas – 108 EUR mēnesī.

Prasītāja no atbildētāja uzturlīdzekļus lūgusi piedzīt valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, t.i., 108 EUR mēnesī, kam atbildētājs piekritis pilnībā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā meitas /pers. D/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi valsts noteiktajā minimālajā apmērā 108 EUR mēnesī līdz brīdim, kad bērns pats varēs sevi apgādāt, kā to prasības pieteikumā lūgusi prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu – 2015.gada 23.februāri, kā to lūgusi prasītāja, jo ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

To, ka prasības par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, atzinis Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr.SKC- 556.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, sprieduma izpilde nosakāma nekavējoša, kā to prasības pieteikumā lūgusi prasītāja.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītāja, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, kas nosaka, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro,* – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva ir 194,40 EUR (108 EUR x 12 mēneši) = 1296 EUR; 15 % no 1296 EUR = 194,40 EUR).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka tie šajā lietā kopsummā ir 7,75 EUR.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 194,40 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,75 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 190., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt.

Piedzīt uzturlīdzekļus no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. D/, dzimušas /datums/, uzturam 108 EUR (viens simts astoņi *euro)* mēnesī, sākot no 2015.gada 23.februāra, līdz laikam, kad bērns pats varēs sevi apgādāt.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 40 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,75 EUR (septiņi *euro* un 75 centi) apmērā, nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas kancelejā Siguldā, Šveices ielā 27, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2015.gada 30.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese I.Riekstiņa